

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรค/ภัยสุขภาพในรอบสัปดาห์ที่ 14 ปี พ.ศ. 2568 Outbreak Verification Summary, Week 14, 2025

ทีมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ situationawarenessteam@gmail.com

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 14 ระหว่างวันที่ 31 มีนาคม-6 เมษายน 2568 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคติดเชื้อฝีดาษวานร สายพันธุ์ B จังหวัด

นนทบุรี พบผู้ป่วยเพศหญิง สัญชาติไทย อายุ 45 ประกอบอาชีพ นวด ที่อยู่ขณะเริ่มป่วย เมืองดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เริ่มป่วยวันที่ 19 มีนาคม 2568 ด้วยอาการไข้ ปวดศีรษะ เจ็บคอ ต่อม้ำเหลืองบริเวณลำคอโต และสังเกตเห็นตุ่มนูนแดงขึ้นที่ อวัยวะเพศ วันที่ 20 มีนาคม 2568 มีตุ่มขึ้นเพิ่มบริเวณใบหน้า และลำตัว วันที่ 24 มีนาคม 2568 เข้ารับการรักษาที่คลินิกแห่งหนึ่งในเมืองดูไบ แพทย์แจ้งว่าเป็นโรคฝีดาษวานร ไม่ได้ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ และให้ยาฆ่าเชื้อมารับประทาน วันที่ 27 มีนาคม 2568 ผู้ป่วยเดินทางกลับประเทศไทย เข้าพักอาศัยในที่พักจังหวัดนนทบุรี วันที่ 29 มีนาคม 2568 เข้ารับการรักษาที่สถาบันบำราศนราดูร แพทย์สงสัยโรค Mpox เก็บตัวอย่างหนองจากแผล ส่งตรวจพบสารพันธุกรรมของเชื้อ Mpox virus สายพันธุ์ B และติดตามให้ผู้ป่วยมาเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน ปัจจัยเสี่ยงของการติดเชื้อ ได้แก่ เดินทางมาจากพื้นที่ระบาด ประกอบอาชีพนวด และให้บริการทางเพศที่ใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

มาตรการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

- 1) งานระบาดวิทยา สถาบันบำราศนราดูร ดำเนินการสอบสวนโรค เพื่อหาปัจจัยเสี่ยงของการติดเชื้อแหล่งโรค และค้นหาผู้สัมผัสเพิ่มเติม พร้อมทั้งให้คำแนะนำแก่ให้ผู้ป่วยติดตามอาการผู้สัมผัสใกล้ชิด หากมีอาการป่วยให้รีบมาพบแพทย์
- 2) ทีมปฏิบัติการสอบสวนโรค กรมควบคุมโรค ประสานกongsานควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศและกักกันโรค เพื่อ

ขอข้อมูลผู้โดยสารของเที่ยวบินที่เกี่ยวข้อง และแจ้งแก่สายการบิน เพื่อระบุและติดตามผู้สัมผัสต่อไป พร้อมทั้งแจ้งกลุ่มภารกิจความร่วมมือระหว่างประเทศ กองระบาดวิทยา ในฐานะจุดประสานงานกฏอนามัยระหว่างประเทศ ประจำประเทศไทย (IHR National Focal Point Thailand) ให้รายงานเหตุการณ์ไปยังองค์การอนามัยโลก

2. โรคอาหารเป็นพิษเป็นกลุ่มก้อนในกรุงเทพมหานคร และนครราชสีมา

กรุงเทพมหานคร พบผู้ป่วย 95 ราย โดยเหตุการณ์โรคอาหารเป็นพิษเป็นกลุ่มก้อน เกี่ยวข้องกับการจัดประชุมในโรงแรมแห่งหนึ่ง เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 24 มีนาคม 2568 อาการที่พบ ได้แก่ ถ่ายเหลว ถ่ายเป็นน้ำ อาเจียน คลื่นไส้ ส่งตัวอย่างทั้งหมด 7 ตัวอย่าง ตรวจโดยวิธีการเพาะเชื้อ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2568 ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบตัวอย่างอาหาร น้ำแข็ง และตัวอย่างจากการป้ายเชิง พบเชื้อ *Bacillus cereus* ในขณะที่ตัวอย่างจากผู้สัมผัสอาหาร จำนวน 3 ตัวอย่าง ส่งตรวจด้วยวิธีการ Multiplex PCR ที่สถาบันบำราศนราดูร จำนวน 3 ตัวอย่าง ไม่พบเชื้อก่อโรคซึ่งเป็นสาเหตุของอาหารเป็นพิษ ปัจจัยเสี่ยงของการระบาดครั้งนี้คาดว่า ได้แก่ วัตถุดิบมีการจัดเตรียมอาหารไว้ล่วงหน้าโดยเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิไม่เหมาะสม ผู้ประกอบอาหารไม่ใส่อุปกรณ์ป้องกันสำหรับประกอบอาหาร และบริเวณห้องครัวไม่ถูกสุขลักษณะ

จังหวัดนครราชสีมา พบผู้ป่วย 95 ราย โดยเหตุการณ์โรคอาหารเป็นพิษเป็นกลุ่มก้อนเกิดที่ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและ

เยาวยชนแห่งหนึ่ง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีจำนวนประชากรกลุ่มเสี่ยงภายในศูนย์ จำนวน 242 ราย คิดเป็นอัตราป่วยร้อยละ 24.38 ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 3 เมษายน 2568 เวลา 07.00 น. ผู้ป่วยรายสุดท้ายเริ่มป่วยวันที่ 3 เมษายน 2568 อาการที่พบ ได้แก่ ถ่ายเหลว ถ่ายเป็นน้ำ ปัสสาวะสีเหลืองของการระบาดครั้งนี้ ปัสสาวะสีเหลืองของการระบาดครั้งนี้อยู่ระหว่างสอบสวนโรค

3. การประเมินความเสี่ยงของการระบาดของโรคติดต่อทางอาหารและน้ำหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหว

สืบเนื่องจากกรณีเหตุการณ์แผ่นดินไหวในประเทศไทย เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2568 ซึ่งเหตุการณ์แผ่นดินไหวมักทำให้เกิดความเสียหายต่อโครงสร้างและระบบสาธารณูปโภค ได้แก่ ระบบประปา ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล ที่อาจมีการแตก ร้าว รั่ว และส่งผลทำให้เกิดการปนเปื้อนในน้ำดื่ม น้ำใช้ได้ จากรายงานของกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ถึงวันที่ 6 เมษายน 2568 ได้มีการตรวจสอบอาคารทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จำนวน 6,903 อาคาร พบว่ามีอาคารที่มีโครงสร้างอาคารเสียหายปานกลาง จำนวน 361 อาคาร และมีอาคารที่มีโครงสร้างอาคารเสียหายอย่างหนัก ที่ต้องห้ามใช้อาคารจำนวน 55 อาคาร

โดยทั่วไปหลังการเกิดแผ่นดินไหวในช่วง 1 เดือนแรก จะพบความเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดในกลุ่มโรคติดต่อทางอาหารและน้ำเพิ่มขึ้นจากระบบสาธารณูปโภคดังกล่าวมีความเสียหาย ซึ่งอาจส่งเสริมให้เกิดการระบาดของโรคอุจจาระร่วงทั้งจากแบคทีเรีย ไวรัสและโปรโตซัว เช่น อหิวาตกโรค ไวรัสโนโรไวรัสโรตา โรคบิด และยังมีกลุ่มโรคตับอักเสบ ได้แก่ โรคตับอักเสบบชนิด A และ E รวมถึงกลุ่มโรคตาแดง อย่างไรก็ตามระดับความเสี่ยงจะขึ้นอยู่กับการตรวจสอบและแก้ไขโครงสร้างประปาและระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลให้กลับมาอยู่ในสภาพดีเหมือนเดิม ซึ่งหากการแก้ไขซ่อมแซมนั้นใช้ระยะเวลาาน ความเสี่ยงของการเกิดโรคระบาดในกลุ่มนี้อาจสูงอยู่นานกว่าในช่วง 1 เดือนแรกได้ ดังนั้น ในระยะนี้ประชาชนจึงควรตรวจสอบว่าระบบประปายังอยู่ในสภาพดี เช่น การสังเกตมาตรวัดน้ำ เพื่อดูการรั่วไหล ตรวจสอบคุณภาพ เช่น สี กลิ่น ตะกอนของ

น้ำประปาที่ใช้ หากมีการปนเปื้อนควรมีการล้างและฆ่าเชื้อระบบน้ำ เป็นต้น และในสถานที่ที่มีกลุ่มคนอยู่ร่วมกัน เช่น อาคารที่พักอาศัย สถานที่ทำงาน สถานศึกษา โรงแรม ควรมีการรายงานต่อผู้ดูแลสถานที่หากเกิดอาการเจ็บป่วยเป็นกลุ่มก้อน เพื่อแจ้งหน่วยงานสาธารณสุขให้ทำการสอบสวนหาปัจจัยเสี่ยงของโรคและควบคุมการระบาดไม่ให้แพร่ในวงกว้างต่อไป

สำหรับผู้ที่ต้องเดินทางไปประเทศเมียนมา นั้น ขณะนี้คาดการณ์ว่าโอกาสจะพบการระบาดของโรคติดต่อทางอาหารและน้ำอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะอหิวาตกโรค จากรายงานสถานการณ์โดย UN OCHA ฉบับที่ 1 วันที่ 7 เมษายน 2568 รายงานว่ายังไม่พบรายงานการระบาดของโรคทางเดินอาหารและน้ำ แต่จากการที่โครงสร้างสาธารณูปโภคเสียหายอย่างหนักขาดแคลนน้ำดื่มและสุขอนามัยที่ดี ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลได้รับความเสียหายอย่างหนักและต้องการการฟื้นฟูอย่างเร่งด่วน รวมถึงการเข้าถึงการรักษาพยาบาลเป็นไปได้ลำบาก ดังนั้น ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคในกลุ่มผู้ที่ต้องเดินทางไปยังประเทศเมียนมาอยู่ในระดับสูง จึงควรมีการเตรียมการผู้ที่จะเดินทางไปประเทศเมียนมา เช่น การสื่อสารความเสี่ยง การแนะนำการปฏิบัติตัว ตลอดจนการพิจารณาการให้วัคซีนป้องกันสำหรับโรคที่สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน อย่างไรก็ตาม มาตรการสำหรับประชากรกลุ่มนี้อาจต้องมองถึงความเสี่ยงต่อโรคกลุ่มอื่น ๆ เช่น โรคติดต่อทางเดินหายใจ รวมถึงโรคที่จะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นในระยยะถัดไปด้วย เช่น โรคติดต่อหน้าโดยแมลง และโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนด้วย

สถานการณ์ต่างประเทศ

การระบาดของไข้หวัดนกในฟาร์มของสาธารณรัฐเกาหลี

เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2025 หน่วยงานป้องกันโรคไข้หวัดนก ของกระทรวงเกษตร อาหาร และกิจการชนบท ของสาธารณรัฐเกาหลี แถลงข่าวยืนยันการตรวจพบเชื้อไข้หวัดนกชนิด H5 ในฟาร์มไก่ไข่ เมืองซอนัน จังหวัดชุงนัม ซึ่งมีจำนวนไก่ประมาณ 184,000 ตัว อยู่ระหว่างการตรวจสอบว่าเป็นเชื้อไวรัสชนิดรุนแรงสูง (Highly Pathogenic Avian Influenza: HPAI)

ซึ่งฟาร์มนี้อยู่ในพื้นที่ควบคุมรัศมี 10 กิโลเมตร ห่างจากฟาร์มที่พบการระบาดในเมืองแฉงจงเมื่อวันที่ 21 มีนาคมที่ผ่านมา

ตั้งแต่ 29 ตุลาคม 2024 ถึงปัจจุบัน สถานการณ์การเกิดโรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรงในฟาร์มสัตว์ปีก ในสาธารณรัฐเกาหลี พบเหตุการณ์การระบาด รวมทั้งหมด 43 เหตุการณ์ (อินซอน 1, แฉงจง 4, คยองกี 4, คังวอน 1, ชุงบุก 7, ชุงนัม 6, ซอลลาเหนือ 11, ซอลลาใต้ 5, คยองบุก 2, คยองนัม 2)

ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคไข้หวัดนก ได้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติในการป้องกันโรคไข้หวัดนก ที่ประกาศโดยกระทรวงเกษตรฯ และ แนวทางปฏิบัติกรณีฉุกเฉินสำหรับไข้หวัดนก โดยส่งเสริมปฏิบัติการเบื้องต้นเข้าไปควบคุมการเข้าออกพื้นที่ การทำลายสัตว์ และการสอบสวนการระบาดอย่างเร่งด่วน นอกจากนี้ ยังได้สั่งห้ามการเคลื่อนย้ายสำหรับฟาร์มไก่ไข่ สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับปศุสัตว์ (เช่น โรงฆ่าสัตว์) และยานพาหนะขนส่งสัตว์ โดยเฉพาะสำหรับพื้นที่เมืองซอนนและเมืองแฉงจง เป็นระยะเวลา 36 ชั่วโมง และพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ เป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง

ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคไข้หวัดนก ยังเน้นย้ำให้หลีกเลี่ยงการเข้าใกล้พื้นที่ที่นกอพยพ ซึ่งอาจมีความเสี่ยงในการสัมผัสกับเชื้อ รวมทั้งให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันพื้นฐานอย่างเข้มงวด เช่น การทำความสะอาดยานพาหนะในสองขั้นตอน (เครื่องล้างแบบติดตั้งถาวรและหัวฉีดแรงดันสูง) ห้ามรถขนส่งไข่เข้าฟาร์ม เปลี่ยนรองเท้าบูตก่อนเข้าคอกสัตว์ ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ก่อนนำเข้าคอก พร้อมกันนี้ได้ขอให้เกษตรกรหมั่นสังเกตอาการต้องสงสัยที่อาจบ่งชี้การติดเชื้อไข้หวัดนกชนิดรุนแรงในสัตว์ปีก เช่น อัตราการตายที่สูงขึ้น อัตราการออกไข่ลดลง การกินอาหารลดลง หรือแม้แต่อาการเล็กน้อย ๆ ของสัตว์ปีกในฟาร์ม ดังต่อไปนี้ก็ควรแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ทันที ซึม ง่วง อาการทางระบบทางเดินหายใจ อุจจาระสีเขียว เป็นต้น